

ลครพ

๑

เรื่อง

จัดการรับเสด็จ

พระราชนิพัทธ์

สามัญคยาจารย์สมาม

วันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๗

ก

“ จัดการ รับ เสด็จ ”

ลครพด ๑ ชุด

ตัว ลคร

พระยาครีบุรีมย์ ผู้ว่าราชการเมืองครีภิรัมย์ (อายุ ประมาณ ๔๕ ปี)

หลวงอุดมศิริเชตร์ ปลัดเมืองครีภิรัมย์ (อายุ ประมาณ ๒๘ ปี)
ขุนวิเศษครีขันท์ ปกรณ์เมืองครีภิรัมย์ (อายุ ประมาณ ๒๕ ปี)

นายลังช์เนติบันฑิตย์ ผู้ตัวยาเมือง เมือง ครีภิรัมย์ (อายุ ประมาณ ๒๔ ปี)

นายร้อยเอก ขุนอยุยล์เพลิง สดด เมือง ครีภิรัมย์ (อายุ ประมาณ ๔๐ ปี)

นายร้อยโท บาง ผู้บังคับกอง ตำรวจนครบาล เมือง ครีภิรัมย์
นายทองดี คลังเมือง ครีภิรัมย์ (อายุ ประมาณ ๒๕ ปี)

นายบุญยืน ผู้ช่วยราชการเมืองครึ่งมี
 อายุมี คนใช้ชื่อ พะยาครีบุรีรัมย์
 นายชนน พลเรือนชาวบางกอก
 คุณหญิงห้อย ภรรยาพระยาครีบุรีรัมย์ (อายุประมาณ ๔๕ ปี)
 เมฆล้ำไย ภรรยา หลวงอุทุมครีเชตร์ (อายุประมาณ ๒๐ ปี)
 แม่ชร ภรรยา นายสังข์ (อายุประมาณ ๑๙ ปี)

สถานที่: ชานผู้ว่าราชการ เมืองกิ่มย์

ถึง: พุทธศักราช ๒๔๘

“ จัดการรับเสด็จ ”

หาก: ห้องรับแขก ด้านหลังมีประตูติดซ่อน เนื้อ

ออกไปมุขน่าบ้าน ต่อ มุขเห็นต้นไม้ ด้านขวาและซ้ายมี
ประตูชั้งละ ๒ ประตู ด้านขวาบน ล้มตกว่า เป็นห้องแห่งหนึ่ง
และห้องนอน มีจากตึํงบัง เป็นลับแลในประตู ด้านซ้าย
ล้มตกว่า เป็นห้องกินเข้า ประตูมีบังค่า บรรดา ประตูเป็น
ห้อง ไม่มีบังค่า เลย มีม่านผ้าปูร่อง ที่ผนังด้านหลัง
ห่วง ประตูติดหัว กวาง ผนังด้านขวา และซ้ายยังห่วงอยู่

ส่วนเครื่องตกแต่ง ที่มุขนอกมี โถส้วม เก้าอี้สาน ชุด ๑

ตึง กลาง เก้าอี้สาน ปลอกตึงตรงเลาๆ ละ ๒ ในห้อง
มี โถตึง กลาง เก้าอี้วางๆ อยู่ยังไม่ เป็นระเบียบเรียบร้อย
เห็นได้ว่ายังจดไม่ แล้ว กับมีกระไฟ อย่างใช้ จุดคอมอน ๑
อยู่ริม ประตูชั้งขวา มีม่านผ้าปูร่อง กับผ้าลี่ต่างๆ มีต

พร้าและเครื่องมือค่างๆ วางรวม ๆ อยู่บนโต๊ะบัง บัง
เก้าบัง กับพื้นบัง ๑๑ ๑๑

(เมื่อเบ็ด ม่าน พะยาครี บุรุษมาย์กำลังดูแลการ
ตกแต่ง นายทองที่กำลังขึ้นอยู่บนกระถาง นายบุญยืน
ปิดกระถาง อุปะ พะยาครี แต่งตัว ผู้ผ้าม่วงสีบัวโภ ใส่
ชุดเท้ารองเท้า แต่เลือ่นั่นแขวนอยู่ที่หัว瓜 นายทองที่
ผู้สีเขียว ใส่ชุดเท้ารองเท้า นายบุญยืนผู้สีน้ำเงิน ใส่
ชุดเท้ารองเท้า เลือหงอนคนนี้ก็แขวนที่หัว瓜)

พะยาครี

เอ๊ะ! แม่ห้ายอย่างไรร่าไรจริงๆ กับจะเย็บม่านนิดเดียว
เท่านั้นก็ต้องซักซ้ำ.

บุญยืน

ผมไปเบ่ง หรือขอรับ (ปล่อยกระถางแล้วขับจับไป)

๓

ทองดี

อ้าวๆ! ดุสิ คุณ ละ ก็ จะ ปล่อย ก็ ไม่ บอก ให้ ผู้ รู้ เนื้อรู้ คำ
คำ ยัง เดียว ผู้ นั้น ก็ จะ เอ็ก ลั่น เต็ม ลง มา คง หัก ตาย เท่า นั้น เอง

บัญญัติ

ขอ! ขอ โทษ! (ปีด กระ ได) ถ้า อย่าง นั้น ผู้ นั้น ไป ไม่ ได้ สิ

พระยาครรช์

เข้า เดอะ ฉัน จะ ปีด กระ ให้ ไว้ ให้ เอง

ทองดี

อย่า เลย ขอ รับ ค้ำ ลุง

พระยาครรช์

ขอ ไม่ เป็น ไร นี่ ได้ นึก เลี้ย ว่า ฉลอง พระ เดษ พระ คุณ เจ้านาย
ไม่ ถือ เลย (เข้าไป ปีด กระ ได)

ทองดี

(ไห้ว) ถ้า เช่น นั้น ผู้ นั้น ขอ อภัย โทษ นะ ขอ รับ

๔

พระยาศรี

ไม่เป็นไรมีได้ (พูด กับ นายบุญยืน) ไปเดือนมกราคม
แม่ห้อย หน่อย เดอะ

บุญยืน

(ขอไปทางซ้าย)

พระยาศรี

เด็มที่ ไม่บอกไม่กล่าวให้รู้ค้า เฟื่ินๆ หน่อย

ทองตี

ขอรับ ทำอย่างนี้เด็มที่ อยู่ช้างจะดูกะทุกมาก ทำ
ไม่ไม่บอกล่วงน่ากันนานๆ หน่อยก็ไม่ทราบ

พระยาศรี

เข้าว่า ท่านพระองค์นี้เป็นธรรมเนียม ท่านจะไปไหนท่านก็
ไปโดยทันที ท่านไม่ใคร่บอกล่วงน่า ท่านจะคิดธรรม
เนียม nok mu hwo อย่างไร ก็ไม่ทราบ

๕

ทองดี

การที่ท่านพึงกลับจากญี่ปุ่นไม่นั้น แหล่งทำให้จัดรัฐบาล
ยก ต้องระวังมากหน่อย ท่านคงอยู่ญี่ปุ่นด้วย ถ้า
จัดเหลาๆ ให้ดู ก็จะว่าเราเป็นอันตรายไป

พระยาครี

ก็นั้นนะสิ ! (ตอบที่กรุงไห กระไว้กระเทือน นาย
ทองดี กลัวตก ควราราม่านไว้)

ทองดี

ได้เท้าขอรับ โปรดระวังหน่อย

พระยาครี

โอ ! ขอโทษ อันເພດอยู่ (ยืดกระไว ตามเดิม)

ทองดี

ขอบพระเดช พระคุณ

พระยาครี

ไม่เป็นไรมีได้

๖

ทองดี

พุทธ! คุณผู้ท้าทีไม่เป็นไร หรือขอรับ

พระยาครวี

ขอไม่ใช่เช่นนั้น ที่ฉันว่าไม่เป็นไร มิได้คือในส่วนที่
นายทองดีขอบใจฉัน แต่ส่วนที่นายทองดีจะคุณท้าที นั้น
เป็นไรอย่างยัง ฉันอนุญาตไม่ได้เลย

ทองดี

เป็นพระเดชพระคุณมาก

พระยาครวี

ไม่เป็นไร มิได้ เออ! ฉันนี้เห็นจะชราเสียแล้ว

ทองดี

ยังขอรับ ยังไม่ชรา อายุเท่าได้เท่ากำลัง เป็นงานเป็น
การตีทีเดียว ก็ฝรั้งเขายังทำ การงานไป พนอายุตั้งเจ็ด
สิบ แปด สิบได้

พระยาครรชี

ก็ยังไม่ใช่ฝรั่งมังค่าอะไรนี่นะ แต่ที่ยังมาว่าด้วยความ
ชราของตนนั้น เพราะมาว่าด้วยความว่าคิดยังดูมันไม่ได้
แล่นเหมือนแต่ก่อน คุณก็จะไม่มันออกช้าๆไป

ทองดี

ในข้อใดเป็นคัน

พระยาครรชี

คัน จะชี้ตัวอย่างให้แลเห็นชัดเจนได้ทันที เป็นคันว่า
เวลาโน้มแม่ห้อยก็ยังเย็บม่านไม่แล้ว

ทองดี

ก็แล้วอย่างไร

พระยาครรชี

ก็ม่านที่ยังไม่แล้ว ก็ย้อมจะเข้าซึ่งติดไม่ได้อยู่เอง

ทองดี

ถูกแล้วขอรับ

๙

พระยาครรช์

และการที่แก้ขึ้นไปผ่านอยู่บันกระไฟนั้นก็ไม่มีประโยชน์
อะไรมาก

ทองดี

ข้อนี้ก็จริงอย่างได้เท้าว่า

พระยาครรช์

ถ้าฉันไม่ชราลงลืมแล้ว ฉันก็คงจะໄດ້บอกให้แก่ลงมา
ເສີຍ ก่อน เมื่อมานามาຈึงค่อยบันขึ้นไปใหม่ก็จะได้

ทองดี

ข้อนี้ก็จริงขົກແລະ ขอรับ ผມ ขอບ พระเดช พระคุณ ที่ได้
เท้ากล่าวขึ้น ผມ เอง ก็ไม่ทันคิดไปถึง ถ้าเข่นนั้น
ผມ ลง นะ ขอรับ

พระยาครรช์

ลง ก็ได้ ฉัน จะได้ไม่ต้องยืด (พ่อนาย ทองดี เริ่ม เก้า

ลงกระใต้ คุณหญิงห้อง ก็ถือม่านเข้ามาจากทางซ้าย
นายบุญยืนตามเข้ามา) ห้องดี! ไม่ต้องลงละ เชิญ
กลับชั้นไปใหม่ เดอะม่านมาแล้ว (พุดกับคุณหญิง)
ทำไม่ร้าวักเล่า หล่อน

ห้องดี

ให้เท้าอย่าปล่อยสีของรับ

พระยาครี

โอ! ขอโทษ (ยืดกระใต้จนห้องดีชั้นนั้นเรียบร้อย)
นั้นແน่นหรือยัง

ห้องดี

แผนละของรับ ขอบพระเดชพระคุณ

พระยาครี

ไม่เป็นไรมิได้! บุญยืน manyit ต่อไปที่เดอะ ฉัน
จะต้องพุดกับแม่ห้อยสักหน่อย แต่ถ้าจะยืดกระใต้ด้วย
พุดด้วยก็คงจะต้องเดี้ยงทาง ๑ ได้ทาง ๑

บุญยืน

ผู้มีค่า เอง ขอรับ (เข้าไปยืด กระได)

พระยาครี

แม่ห้อย ทำไม้ม่านนั้น หล่อนจึง เย็บช้านักนัก

ห้อย

นี่คุณนึกว่า ติดัน เป็นนารายณ์สิงห์ หรือ

พระยาครี

ฉันจะไปนึก อะไรอย่างนั้น รุ่งเปล่าๆ ฉันตามตรงๆ
จะตอบตรงๆ หน่อย ก็ไม่ได้ ต้องเล่น สำนักสำนวน ทำให้
เลี้ยเวลา เปล่าๆ

ห้อย

คุณ เอง แหลก พุด ให้เลี้ยเวลา เปล่าๆ นายทองดี เข้า คอบ
จะติดม่านอยู่นั้น ก็มา มัว พูด เลี้ยอย่างนี้ เมื่อไร งานจะแล้ว

พระยาครี

เออ! ข้อนี้ ก็จริง ถ้า หล่อน พูด ถูก ถูก เช่นนี้ ฉัน จะ เถียง

ทำไม่ส่งม่านมาลี (รับม่านจากคุณหญิงไปแล้วให้
นายทองดี) เข้าห้องดี ติดกีติด เลี้ย เถอะ

ทองดี

ขอรับ (ติดม่านต่อไป)

พระยาคร

เมื่อแต่กันนั้น พุดยังค้างอยู่ นั้นตามหล่อนว่า ทำไม่จึงช้า
 หล่อนไม่ควรจะเล่นโวหารให้เปลืองเวลา นี่แหละเข้าใจ
 ว่าผู้หญิงเข้าใจไม่ได้เลยว่า การเลี้ยเวลา ทำให้เลี้ยประ^{๔๕}
 โยชน์มากอย่างไร ที่ถูกหล่อนควรจะตอบไปตามความ
 ที่เป็นจริง ว่าข้อ ๑ คืออย่างนั้น ๆ ข้อ ๒ คืออย่างนั้น ๆ
 ข้อ ๓ คืออย่างนั้น ๆ

ห้วย

ข้อ ๑ คือคุณพึ่งจะเอาม่านผืนนั้นมาส่งให้ดี นั้น เมื่อแต่กัน
 ข้อ ๒ แม่ขอเขามาขออยู่มิจักเรียบผ้าไป ดินน์ต้องเย็บ

ด้วยมือ ช้อ ๓ ติดน้ำรุ่ง จะต้องไปคุ้ม การในโรงครัว
จะมา มัวเสียเวลา พุดเบย์อยู่ที่นี่ไม่ได้

พระยาครี

นี่ เช่นนี้ อ้ายช้อ ๓ นั้น มันไม่เกี่ยว ข้องกับเรื่องม่าน เลย
เขามาพูดทำไม

ห้อย

เพราะ มัน เป็น ความ จริง เช่นนี้ (ตั้ง ท่า จะไป)

พระยาครี

เดียว ก่อน เสือ ยุนิฟอม ของ ฉัน ติด บ้าไว้ แล้ว หรือ เดียว
ก็ จะ ถีม เสีย ย่าง ควร งาน เฉลิม อีก

ห้อย

ยังไม่ได้ คิด

พระยาครี

นี่ ! เป็น เช่นนี้ ทำ ไม่ หล่อน ไม่ คิด ไว้ ให้ เสร็จ

ห้วย

ข้อ ๑ เพราะคุณ ได้สั่งไว้ให้แม่น้อยเป็นน่าที่จัดเลื่องผ้า
 ข้อ ๒ ถ้าติชน์จะไปติดก็จะว่าติชน์แก่งแย่งหึงหวงอะไร
 ท่ออะไรมีอือก ข้อ ๓ แม่น้อยเขาก็ไม่อยากพังเสียง
 ติชน์เลย ติชน์จะพุดชาตักเดือนอะไร เขาก็ทำหน้าเง้า
 หน้างขอ จนติชน์ขึ้นคร้านจะพุดเลียอือกแล้ว ข้อ ๔ -

พระยาครี

(โภกมือ) พอที! พอที! หล่อนอธิบายแจ่มแจ้งพอแล้ว

ห้อย

ยังไม่หมดเนื้อความ ข้อ ๔ คือเลี้ยวของคุณสั่งไฟฟอก
 ที่ทางทมดยังไม่ได้คืนมา (เดินออกไปทางซ้าย)

พระยาครี

อ้ออ้อ! จบกัน เลี้ยวชน์ไปติดตรางเลียหมดแล้ว จะ
 ทำอย่างไรกัน

บุญยืน

ผู้จະไปรบกีใต้ชอร์บ

พระยาศรี

ดีที่เดียวพ่อมหาจาร์เม่น ฉันจะยึดกระไท เอง

ทองดี

ไม่ต้องชอร์บ ผู้แล้วๆ (ลงมาหากกระไท)

พระยาศรี

ถ้าเช่นนั้นนายบุญยืนไปรบเลือดฉันหนอยจะขอบใจมาก

บุญยืน

ชอร์บ (หยิบเลือดจากหัว gwangmasruwmแล้วออกไปทางหลัง)

ทองดี

ผู้นั้นจะติดอะไร

พระยาศรี

ติดรูปหมู่ข้าวชากรานี้เดอะ (หยิบรูปล่งให้นายทองดี)

๑๕

ทองดี

ແພນ! ພອກຮັວປານນີ້ ທ່ານຈະເຢາະເຄົາໄດ້ ກຣະມັງ ຂອງຮັບ ທ່ານ
ຄອບຸໂຮປ່ອນບຸດ້ວຍ

พระยาครົງ

ກີ ຈະ ທຳ ອູ່ຢ່າງໄວ ໄດ້ ເລົ່າ ຫຼຸ່ມຸ່ນໍ້າ ທີ່ ມາ ດ້ວຍເຂົາຮັບວ່າ ມັນ ຈະ ໄນ້
ກອກໄຟ່ມັວ ມັນ ກົມວໄປເຫັນນີ້ ຈະ ທຳ ອູ່ຢ່າງໄວ

ทองดี

ຮູ່ປ່ອນ ໜຸ່ມ ເລື້ອບ້າ ດີ ກວ່າ ກຣະມັງ ຂອງຮັບ

พระยาครົງ

ກີໄດ້ ແມ່ນອນ ກັນ ເຫັນ ຈະ ຄ່ອຍ ຍັງ ທັງ

ทองดี

ອູ່ຢ່າງໄວ ກີ ຄ່ອຍໃໝ່ ກົມວ ທັງ ຂອງຮັບ (ຫຼິບຮູ່ປ່ອນໄປຕິດ ພັນຈາວ
ແລະ ທາໄປຕິດ ຂ້າງ ທ້າຍ ຖ້ອໄປ)

(ທຄວງຊຸດມຄຣີເຊຕຣ໌ ແມ່ດໍາໄຍ ກັບ ແມ່ຊ່າງ ເຂົາມາ

จากทาง หลังด้วยกัน หลวงอุดม แต่ง นุ่งผ้า สรวม เลือปวงคี
แม่คำไย แต่ง นุ่งผ้าพื้น ได้เลือ แลห่มผ้า ไม่มีถุงเท้า
ร่องเท้า แม่ชาร แต่ง นุ่งผ้าพื้น ได้เลือ หลวงฯ ไม่ห่มผ้า
ไว้ผ่อนนวย ถือผ้าปู โถะบึก มาผืน (๑)

๗๗

นี่เจ้าค่ะ ผ้าปู โถะ เห็นจะพอใช้ได้ (ส่งผ้าให้)

พระยาครร

(คลผ้าตุ๊) ติท เดียว งานมาก นี่ผื่นอ หลอน เอง หรือจะ

๗๗

เจ้าค่ะ บึกไว้นานแล้ว ตึ๊งแต่ยุ่งที่ โรงเรียนราชินี แนะนำเจ้าค่ะ
 คิมัน เก็บไว้นานแล้วยังไม่ได้ใช้เลย เห็นว่า พอกจะใช้ได้

พระยาครร

ปั้งกว่า พอกใช้ได้ ติท เดียว ติ จริงๆ ไม่ แกล้ง ยอก (อา
ผ้าปูบนโถะ) ถึงแม้ คือ ยุ่งปัก เห็นจะไม่ตี อย่าง ไม่กอง กี

๑๗

ทองตี

ขอรับ คงชุม เปาะ เป็นแน่

พระยาครี

เงื่อน เนื่อง กูก อย่างไร คุณหลวง

หลวง อุดม

ผบฯ ไปพูด กับ มั่น แล้ว มั่น เล่น ตัว ว่า จะ เอา วัน ละ ๑๐ บาท
ต้อง วาง ประจำ ตัว ถ้า ไม่ อย่าง นั้น ไม่ ยอม มา

พระยาครี

พุทธิ ใจ เมื่อ มั่น รับ จ้าง มิลเตอร์ จะ ใน เด้อร์ อยู่ นั้น เช่า
ให้มั่น เดือน ละ ๒๕ บาท เท่านั้น เอง ไม่ ใช่ กู

หลวง อุดม

ขอรับ แต่ เดียว นั้น เกิด เป็น คน สำคัญ ขึ้น เลี้ย แล้ว ต้อง^ห
มา ตาม นั้น ตัด เบี้ย แล้ว กู ภูมิ ขึ้น ยัง เดียว นั้น นั้น ว่า นั้น ได้

๑๗

เป็นกรรมการจีอ ปอ เลี้ยงขึ้นแล้ว . มัน เป็น คน สำคัญ ขึ้น
กว่า แต่ ก่อน มา ก จะ รับ จ้าง อย่าง คุ้ม ชื่อก ไม่ ได้

พระยาครี

อือ ! อ้าย มัน หรือ ก บัด ประทุ ค้า ໄเด້ จริงๆ ด้วย ก เห็น จะ
ค้อง ยอม มัน

คำ ไ ย

จะ ยอม มัน ทำ ไม่ คุ้ม เจ้า คุณ เราย ไม่ ควร จะ งัชช คน อย่าง มัน

พระยาครี

พุท ໂຮ່ ແມ່ คำ ไ ย ไม่ ง้อ มัน จะ ทำ อย่าง ໄ แก . ใน เมือง
ครี ภิรมย์ ก ้ม ว าย เก้า คน เดียว ที่ ทำ เครื่อง ฝรั่ง เป็น ครั้น
เรา จะ ไม่ มี เครื่อง ฝรั่ง ให้ ท่าน เลวย หรือ ก ไม่ ได้ ดู จะ เป็น^{จะ}
การ เสีย ไป เราย ถึง อยาก จะ ให้ ท่าน มา พบท แต่ ซอง ตີ່ງ หິ່ນ

ทองดี

จริง นะ ขอรับ ท่าน คง ยู ໂປ່ອຍຸ ด้วย

๑๗๘

ลำไย

ที่เจ้าคุณว่าในเมืองนี้มีแต่เจ้าเก้า คนเดียวที่ทำกับข้า ฝรั่ง เป็นผู้เป็นการคลาดเคลื่อนไปหน่อย ยังมีคนทำໄດ້ อีกคน ๑ บางทีจะดีกว่า เจ้าเก้า อีก

พระยาครรช์

สวัสดิ์ คนเช่นนี้มาได้ยังไงให้ว่าหนึ่งที่เดียว

ลำไย

อยู่นี่แล้วเจ้าค่ะ (ซึ้แม่ชรา)

พระยาครรช์

แม่ชรา ถูก! หล่อนทำเครื่องฝรั่งเป็นถุง

ชรา

เจ้าค่ะ

พระยาครรช์

แม่คุณ! ช่วงเก่งจริงๆ คุณมีวิชาสอนข้า គัวไห้ว่านั่งจริง

สูญ เจ้า คุณ ละ ก

พระยา ครี

ไม่ เฟ้น ไว มิ ได

คิด อัน ก็ พอก จะ ทำ ได้ สัก ลัง สอง ลัง แห่น นั้น ไม่ คิด ไม่ ตี
ปาน ไก

พระยา ครี

เกอะ หล่อน พอ ให้มี เครื่อง ฝรั่ง ก็ แล้ว กัน อย่า ให้ ท่า ผา
ทรง ตี ให้ ว่า เรา หา เครื่อง ท่าน กิน ไม่ ได

ทอง ดี

จริง ขอรับ อย่าง ไร ๆ คุณ มี เครื่อง ฝรั่ง ท่าน คือ ยุ โภ
ชยุ' คง โปรด อย่าง นั้น เป็น แน่

พระยา ครี

เสบียง อาหาร อะไร หล่อน หา ได้ แล้ว ถูก แม่ ชรา

ชัชวะ

กิมันไปจ่ายตลาด มาพร้อม กับ คุณ หลวง กับ แม่ คำ ไย ทาง
ของ มา ได้ พอก อยู่ แล้ว เจ้า คำ

พระยาครี

ตี ที่ เดียว ลง เคราะห์ หน่อย เถอะ

หลวง อุดม

(พุด กับ ภรรยา) ฉัน บอก ให้ เขา ชน ไป ที่ ครัว แล้ว

คำ ไย

ถ้า อย่าง นี้ ไป ครัว เถอะ แม่ ชัช

พระยาครี

เกี้ยว แม่ คำ ไย ช่วย คุ้ม แล้ว จัด ใน ห้อง ประทุม หน่อย เถอะ ๆ
ให้ เรียบ ร้อย ถ้า ชาต เหลือ อะไร ไป โปรด บอก ฉัน ด้วย

คำ ไย

ถ้า เช่น นั้น แม่ ชัช หล่อน ไป ครัว ลี ฉัน จะ ไป ทาง นี้ (คำ ไย
บอก ไป ทาง ขวา ชัช ทาง ซ้าย)

๒๖๗

พระยาครรช์

รุปติดแล้วหรือ

ทรงดี

แล้วขอรับ

พระยาครรช์

มาช่วยกันจัด เก้าอี้เดอะ (พระยาครรช์ กับทรงดี จัด เก้าอี้
หันหน้าล้อม โต๊ะ)

หลวงปุฒน

อย่างนั้นดูมันไม่เก่ง อย่างนี้ดีกว่า (จับเก้าอี้หันข้าง
เข้าห้า โต๊ะ)

พระยาครรช์

ดีที่เดียว

ทรงดี

ดูดีอย่างแผนบุรุษหน่อย

(นายบุญยืน เข้ามาจากทางหลัง ถือเสื้อมาด้วยครั้ง)

๒๗

พระยาครรช์

เออ! เลือดหนักๆ

บุญยืน

ขอรับ แต่เห็นจะใช้ไม่ได้

พระยาครรช์

ข้าวทุ่มไม่เล่า

บุญยืน

ผื่อผูมไปที่ครัว ถ้านั้นได้ความว่าเด้อ ให้เค้าฟังสั่งไป
 ผื่อเช้านี้ เขายังไม่ได้ลงมือฟอก ผูมก็เร่งให้เข้า^ก
 ฟอกขึ้นตัว ๑ พอกฟอกแล้วก็รีบวัด เค้าวัดร้อนไปเป็นหน่อย
 คนรีบมันสะพรั่ว กะเอย เย็นอย่างนี้ (คลื่นเดือดๆ มีรอย
ในมือหัว กางัง หลัง)

พระยาครรช์

ไอ้! อนิจัง อนิชา ตัดใหม่ๆ เรากำเข้าเป็นตัวละ ๓ บาท ก'
 ตัวอื่นๆ เล่า

บุญยืน

ยัง พอก อัญชลี ขอรับ

พระยาครรชิ

ขอ ค้องคิด ย่าน เครื่ยม เผื่อ เหตือ เมื่อ ขาดไว้ (ตะโภน)
 เชี้ย ! อ้ายมัง (อ้ายมัง ออก มา ทาง ซ้าย) นี่ ແນະ
 ไป ปอง กแม่นชัย ว่า ให้ เครื่ยม เครื่อง เสือ น้า ของ ข้า ไว้ (อ้ายมัง^ก
กลับเข้าไป) ดี เหมือน กัน แต่ง เสือ บ้า ดุ ค่อย เป็น หนึ่ม
 乒乓 แน่น ชื่น (อ้ายมัง ออก มา อีก) อะ ไว วา

มัง

นาย ให้ ตาม ว่า จะ แต่ง เกี้ยง ยศ หรือ ครึ่ง ยศ

พระยาครรชิ

เครื่อง สนาน วา (มัง ออก ไป) เօ แล้ว เรื่อง ที่ จะ ให้
 เสือ บ้า ไป 乒乓 กอง เกี้ยง ยศ คุณ หลวง สั่ง แล้ว ๆ

หลวงอุดม

ผน บอก ชุนวิเศษ ให้ จัด การ นัด แนะ กัน อัญ แล้ว

พระยาครรชี

ห่วงใจว่า จะได้ทนายคน (ข้ายมัง ออกมาอีก) อะไรมี
อีกเล่า

มัง

การเงงสั่น หรือ ยາວ

พระยาครรชี

ชุ่วะ ! เครื่องสนา� การเงง ยາวนี้ หรือ อะ (มังเข้าไป)
อย่างไร ๆ ควรให้ดู เป็นหมวด หน่อย จะดี ตามที่ ผู้
สังเกต ยาม แล้ว - (มังกลับ ออกมาอีก) เอาอีก อะไรมี
อีก เล่า อะ

มัง

ติดบ่า หรือ ไม่ติด

พระยาครรชี

ข้ายสั่น ถนน ติด ลิวะ เท่านั้น ก็ คึ้ง ถนน ตัว

๒๖

มั่ง

นายให้มา ตามนี้ขอรับ (เข้าไป)

พระยาครี

บอกว่า คุณ เดอะ อ้ายบ่าว ผน แต่ ตะคน ๆ มัน คล้าย ลิง
มาก กว่า มนุษย์ ใช้มัน ช่าง ลำ บาง เสี่ย ใจ ๆ ตี เที่ยว ให้
ตก ผงก เดอะ (อ้ายมั่ง ออก มา) มา อึก มา ทำ ไม่ จะ มา
ภาน ร่า รู้ ร่า ไง จะ ไง อีก อ้าย ะ ยะ

มั่ง

นายให้มา เรียน ได้ เท่า ว่า บ่าว คิด ไม่ ได้

พระยาครี

ทำ ไม่ คิด ไม่ ได้ มัน เป็น อย่าง ไง

มั่ง

มัน ไม่ มี

พระยาครี

ไม่ มี อะ ไง

๖๖๗

มัง

ไม่ผีฆ่า

พระยาครว

จะไร้ไม่มีฆ่า

มัง

ไม่มี

พระยาครว

ทำไม่ไม่มี

มัง

ไม่มี

พระยาครว

ขอ กัน ผม วันนี้ พระเดาร์ เข้า เสีย แล้ว ศักดิ์ เครื่อง แต่งตัว
อย่าง ไว้ ยัง ยัง อนันต์ ไม่มี หมก จะ ต้อง เป็นอย กา ย ไปรับ เศร้า

ทองดี

ไม่ได้สิชชรับให้เท้า ท่าน ยัง คง ยุ่ง โง่ อยู่ ด้วย

๒๘

บุญยืน

ผนจะไปเม่งเลือกที่เมืองทำอีก บางที่บ้านนี้แล้วบัง

พระยาครร

บางที่จะไหว้ เสียอีก แล้วบังก์เป็นได้

บุญยืน

ผนกำชับกำชาไว้แข็งแรงแล้ว ว่าถ้าทำไหว้อีกครั้งจะ
เขียน ๑๐ ที่

พระยาครร

จะเป็นประโยชน์อะไรมี เขียน อ้ายนักโขะแล้วจะทำให้เดือ
ชนหายไหว้ได้ๆ

บุญยืน

ผนจะไปปดูก็ (ออกไปทางหลัง)

(ขุน วิเศษ คิริ ขันฑ์ เข้ามาจากทางซ้ายหลัง ขุน

วิเศษ แต่งเครื่อง เลือกบ้า พัน แขวน เหลือง มีดือ กะ ดาช
แผ่น ๑)

๒๖๔

พระยาครี

ข้อท่านชุน อย่างไร จัดการรวมรวม เดือน้าได้ลักษ์ เท่าไร

ชุนวิเศษ

อยู่ช้างจะลำบากหน่อย ขอรับ เพราจะว่า-

มัง

(ลูกดพระยาครี และพุด ช้อนนุ ชื่นมา) ถ้าอย่างนั้นบ้าไม่
ต้องติดหรือขอรับ

พระยาครี

อุ๊ะ! อ้ายผีทเดนี่ ไม่รู้จักชนเลย ไป!

มัง

ไม่ต้องติด ๆ

พระยาครี

ก็ไม่มีบ้าจะเอาอะไรติดได้เล่า มึงลงทะเบียนไม่มีคอมมัน
เง็นส์อย่างนี้

๓๐

มัง

พุกໂຈ່ ນາຍໃຫ້ຜມມາເຮືອນ ແລ້ວໄທ້ເທົ່າຈະວ່າຜມເປັນ
ມັນເທດ ຂອງໄຈ່ໄວ

พระยาครີ

ກຸງວ່າມັງເມື່ອໄຈ່ໄວມັນເທດ ກຸງວ່າມັງ ນະໄມ໌ມີຄອມມັນເຊັ້ນສ
ມັງ.

ມັນເທດ ອ່ອມ ມັນເຊັ້ນ ຂະໄວ ຜມກີ່ໄມ່ ທັບທຽບ ແຕ່ນາຍໃຫ້ຜມມາ
ເຮືອນເຂັ້ມຳນັ້ນ

พระยาครີ

ພອແລ້ວ ເຂົ້າໄທດີແລ້ວ ມັງ ນະໄປໄດ້ (ຂ້າຍມັງອອກໄປ)
ຂອງໄຈ່ໄວທ່ານ ຂຸນ

ຂຸນວິເສຍ

ຕາມກັນຍາກທົ່ວຍຂອງຮັບ ເພງະ ເວລາ ນັ້ນຍ ແຕ່ເຫັນຈະໄດ້
ໄປເຂົ້າແກວສັກ ๑๕ ອ່ອມ ๑๕ ຄນ

๓๑

พระยา ครี

พุทโธ หยิบมือ เดียว เท่านั้น เอง

ชุน วิเศษ

ก็จะทำอย่างไร เถ้า ขอรับ ต้องจัดไปตามมีตามเก็ต
(อ้ายมัง ออก มา อึก)

พระยา ครี

ราอึก ! มา ทำไน

มัง

คุณชรา ให้มา เรียน คุณ หลวง ว่า มัน เช็น ทำไน ไม่ เห็น ส่ง ໄี้
ที่ ครัว

พระยา ครี

ยะ ໄร นะ

มัง

คุณชรา ว่า มัน เช็น ทำไน ยัง ไม่ ส่ง ไป ที่ ครัว

๓๙

พระยาครี

นี่จะไรกัน ข้ายังนึกว่า หรืออย่างไร

มัง

คุณขอว่าไม่มีมั้นเห็น จะทำเครื่องผึ้ง

หลวง อุดม

อืม ! มั้นเทศน์ๆ กัน

มัง

นั้นๆๆๆ !

พระยาครี

ชิ ๆ พุดภาษาหมายอะไรไม่รู้

หลวง อุดม

ออกไปตามผู้ใหญ่ในดุลี ฉันให้ผู้ใหญ่ในเขามา (ข้า
มังออกไปทางข้างหลัง)

ชิ

(โผล่ประคุชวา) เจ้าคุณจะซ่าบุ้งเจ้าคุณให้ได้ไปท่านมา

พระยาครวี

ให้อ้ายมังไปทาง

ชชร

ดูสิเจ้าค่ะ จะเอามาให้เจ้านายท่านกุพระองค์อย่างไร
(ยืนอับให้อับ ๑)

พระยาครวี

เข็ง ! นั่นซ่าบุญอะไรกัน (รับมาเบ็ดฝ่าคอม) ชี้ ! กลืน
 กล้าจริง ซ่าบุญอะไรกัน อ้ายมัง ! (อ้ายมังกลับเข้ามา)
 นี่มังไปได้ซ่าบุญมาจากไหน

มัง

ผมไปทางที่ตลาดไม่ได้ ผมก็จะเข้าไปที่บ้านคุณลังษ์
 เห็นท่านโก้ๆ คนมีซ่าบุญใช้ ผมก็ไปขอซ่าบุญมาก
 เจ้าแอ้อ

พระยาครี

ชี ! พลึกจริง แม่ช้าง ชนิดนี้เข้าเรียกชาบุ้งไว

ช้าง

เข้าเรียกว่า ควบคลิค สำหรับใช้ถูหมา เคราะห์ที่พะເອິນ
แม่ล่ำไายนັກສົງໄສຍເຫາໄປໃຫ້ດີອັນດຸ

พระยาครี

ตามจริง ! อ้ายมัง มึง ! อ้ายบ่าว ขายนาย มึงจะทำกุศลกร!
ละให้มีลະ เอาชาบุ้งมาให้เจ้านาย ถูกพะອອງຄົງໄທ໌ อ้าย
ຮະບໍາ ! (ເຕະ อ้ายມัง ຖໍ່ หนີ ຂອກໄປຈາກຫັ້ງ)

ทองดี

ແພນ ! เคราะห์ที่จริง ຖໍ່ គຸ່ມຂາງ ตรวจตราເດືອນກ່ອນ ດັ່ມມີອັນນີ້
ທຶນໄວ້ໃຫ້ທຽງ ລະກົງແຢ່ ທີ່ເຕີງ ທ່ານຢືນ ຄອບໂງປະຍູ້ ຕ້າຍ

พระยาครี

ກີນຈະทำອ່ານໄວກັນ

๓๕

๗๗

ติณน มีซ่าบุ้งที่พอยะใช้ได้ ให้ไปเอาที่บ้านแล้ว ประเด็ยนา

พระยาครวี

อันๆ เรียบร้อยดี แล้ว หรือ แม่ชรา

๗๗

เจ้าค่ะ ก็เรียบร้อยดี แต่เตียงบุ้งกระดาษไว้ ติณน ให้เอา
ออก เสียแล้ว

ทองดี

ถูกขอรับ ท่านคงยุ่งไป คงโปรดเตียงให้เป็นสะปิง

๗๗

ผ้าบุ้งผ้าคลุม ก็เรียบร้อยดี หมอนอยู่ข้างจะแขงไป ติณน
ให้แม่ล้ำไยยัดใหม่

พระยาครวี

ดี แล้ว ดี แล้ว ขอบใจ หล่อน ทึ้ง แม่ล้ำไยด้วย

ชัชร

การอย่างนักต้องช่วยกันสิเจ้าค่ะ ตีนี้จะไปดูงานต่อไป
(เข้าไปทางขวา)

(นายร้อยเอก ชุนอภัยสรเพลิง เข้ามาทางหลัง
แต่งเครื่องทหาร เสื้อเทา ป่าลีบานเย็น กางเกงขาพอง
สนับแข้ง และเกือกสีน้ำตาล)

พระยาครรช.

ขอท่านชุน ไปโรงทหารมาแล้วๆ

ชุนอภัย

ไปแล้วขอรับ ขอบคุณชิวๆ

พระยาครรช.

เป็นอย่างไร

ชุนอภัย

คุณหลวงนรนรงค์บอกว่าไม่ได้รับคำสั่งจากกองพลเลย แต่

ไม่เพียงเท่านั้น ยังบอกต่อไปว่าได้ข่าวว่า เล็คช์ดิง นครลูวร์ค์ หายวันแล้ว จะประทับอยู่ริมแม่น้ำลีวัน แล้ว ก็จะเด็จล่องกลับทางเรือ

พระยาครี

อื้! ผิดไปละ ข่าวของคุณหลวงชนರ์คงจะไม่สด เมื่อนาน ข้อมน เป็นแน่ ผู้รับโทรศัพท์เมื่อเช้านี้เองนี่จะ

ขุนอภัย

จากไทนขอรับ

พระยาครี

จากปากน้ำโพ ไม่ได้ลงชื่อไว้ ผู้ก็เข้าใจว่าคงเป็น เทคนหรือปลด เทคนสั้น มานั้นแหละ.

ขุนอภัย

ขอบกพร่อง ขอบกพร่อง ทำไมทางทหารจะไม่บอก มาให้รู้กัน

๓๘

พระยาครี

จะเป็น ตัวยังไม่ เกี่ยวแก่ การทหาร กะมัง

ชนอภัย

ถึง กะนันกี ควร จะบอก มาให้ทราบ ไว้

พระยาครี

อย่างไร ผู้มี ค้อง เตรียม ไว้ พร้อม ก่อน

(นายสังข์ เข้ามา จากทางหลัง แต่งตามประคิ)

พระยาครี

อย่างไร ร่าง เอกเวส แล้ว ๆ

สังข์

แล้ว ขอรับ แต่ ยุ่ง อยู่ หน่อย ไม่มี เวลา คราว ผู้ ร่าง พลาง
พัง คดี พลาง ด้วย เพราะ ฉนั้น ถ้า มี ผิด พลัง ไป บ้าง ขอ
ประทาน โทษ นะ ขอรับ

พระยาครี

ไม่ เป็น ไร ไม่ ได้ (รับ กระบวนการ จาก นาย สังข์) คง ยัง พัง หน่อย

๓๔

ผม ๑๘ ถอง อ่าน ดุ จะได้ คล่อง ๆ ไว้ (อ่าน) “ช้า พระ พุทธ เจ้า ได้รับ ฉันทานุมติ ของ ช้า ราชการ บรรดาที่ ประจำ สำนัก ราชการ อยู่ ณ คตี อาญา ระหว่าง พังก์ งาน รักษา พระ อัย การ ให้ หมาย โโพ นาย ไทร จำ เลย” – ”

สังข์

ผิด เสีย แล้ว ขอรับ ผม ขีด แตง แล้ว เจ้า คุณ ต้อง อ่าน ช้า น ไป แล้ว ขอรับ ผม หา กะ ตราษ แปล ไม่ ทัน จึง ร่าง ลง ไป บน บรรทัด ก่อน

พระยาศรี

ขีด แตง ไม่ อ่าน นะ

สังข์

ขอรับ ขีด แตง แปล ว่า ไม่ ใช้

พระยาศรี

(อ่าน) “ช้า ราชการ บรรดาที่ ประจำ สำนัก ราชการ อยู่ ณ เมือง ศรี ภิรมย์ เพื่อ ขอ ประจำ ก្រաบ ทุล แสลง ความ ชั้น

ชนบินดีปรีดาปภาโนทย์-” (พด) เอ๊! ทุกสายอย่าง
นักนี่คุณ

ถังชัย

ตัด “ปรีดาปภาโนทย์” เสียก็ได้

พระยาครี

ตัด “ชั่นชนบินดี” จะดีกว่า กะมัง ทุมน์เป็นคำธรรม
ตาๆ อยู่

หลวงชุม

ผนเห็น “ชั่นชนบินดี” ดูเข้าที่ กว่า “ปรีดาปภาโนทย์”
ดูเป็นภูม เก่า ๆ อย่างไร อยู่

ทองดี

จริงขอรับ ท่านคงยุ่งไปอญู่ ด้วย

พระยาครี

ถ้า ชัย่าง นั่นคง “ชั่นชนบินดี” ໄว ตัด “ปรีดาปภา

ไม่หยิบ” ออกเสียง (อ่าน) “ขอประทานกราบทูลแลดง
ความชื่นชมยินดี ใน การ ที่ ได้ ผ้า พระ บ่า ท ได้ ท วง พระ^๔
อุสสาห เล็ต จ มาก ชน ถึง เมือง ศรี ภาร ย น น ข้า พระ พุทธ เจ้า ทั้ง
หลาย พร้อม กัน มี ความ ยินดี มอง หน้า คำ ย่อง เข้า ไป ถึง ใน
บ้าน นาย แตง - ” (พุ) 啟！ ฝิด อิก แล้ว กระ มัง

สั้งช์

ฉีด แตง ไม่ใช่ หรือ ชู ชอร์บ

พระยาครี

ฉีก น้ำ เงิน

สั้งช์

น้ำ เงิน ก็ ฆ่า เหมือน กัน ชอร์บ

พระยาครี

อ้อ! แตง หรือ น้ำ เงิน แปล ว่า ไม่ อ่าน เหมือน กัน เช้า ใจ ละ
(อ่าน) “มี ความ ยินดี ถวาย คำนับ รับ เล็ต จ ได้ ผ้า พระ บ่า ท
กู้ย ความ เท็ม ใจ - ” (พุ) 啟！ ที่ นี่ ค่อน นัก

หกวง อุดม

เดียงโก้ เจี๊ยบ ที่ เดียว ขอรับ

ทองดี

หมาย นัก ห่าน คง บุ โภป

พระยาครรช์

(อ่าน) “ ถวายคำนับรับเส็จ ให้ผ้าพระบาท ด้วยความ
เมตตาใจ ข้าพระพุทธเจ้า ทรงรำลึกถึงพระอุสاثะ ของให้ผ้า
พระบาท ที่ได้เสด็จไปศึกษา วิชา การณ ทวีป บุ โภป ไถ^๑
ทางพระสักขัญญา สามารถ ทรง รับรู้ ในทาง ลักษ์ ทรัพย์ และ^๒
ทำร้าย เจ้า ทรัพย์ โดย อา การ อัน ทาง รุณ ”

สังข์

ไม่ใช่ ขอรับ ! แล้ว กัน ได้ ท้าว ทำไม อ่าน เรื่อง ไป อย่าง นั้น
ซึ่ง แตง ขีด หน้า เงิน ไม่ใช้ อย่าง ไร เเล่า ขอรับ

พระยาครรช์

ไม่ใช่ แตง ไม่ใช่ หน้า เงิน ขีด ทำ

๔๓

ลังช์

คำ ก หมายเหตุ กัน แหล่ง ของรับ

พระยาครี

ก คุณใช้คืนสอ หลายสี นักนี่ ผม ก ฉงน ลิ

(นายร้อยโท บาง นายตัววุช กุญชร เข้ามาทางหลัง
แต่งเครื่องตัววุช กุญชร เดือ Hera กางเกงดำ สนับแข็ง
และเกือกสี น้ำตาล)

พระยาครี

จะไป

ร, ท, บาง

มีคน ๆ หนึ่ง ประพฤติชอบมาก มายืนมอง ๆ ที่
น่าจุนนี้ แล้ว ก หัวเราะ ก ๆ

พระยาครี

บ้าๆๆ

ท, ง, บาง

ไม่เข้า พุดจาก เป็นเรื่อง เป็นราว ผมเห็น ท่าทางซ้อมกัด
 สั้นให้คำว่า จับ ก็บอกว่าไม่ ตั้งจับ แล้วเดินเข้ามาหา
 ผมดี ๆ ผมซักดูว่า ต้องการอะไร ก็หัวใจ ก็ ๆ แล้ว
 บอกว่า อย่างจะได้พบรึได้เท้าสักหน่อย

พระยาครรชี

มี ชุราอะไร

ร, ท, บาง

ผม ตาม แล้ว ตอบว่า มีชุรา แต่ จะต้องบอกแก่ ให้เท้าเงย

พระยาครรชี

เอ็ง ! คันใน เนื้อตัว แล้วๆ มีอะไร -

ร, ท, บาง

คัน แล้ว ไม่มี ลักษณะ อะไรมี เลย

พระยาครรชี

บอกชื่อ หรือเปล่า

ร, ท, บง

ไม่ยอมบอก บอกว่าได้เท้าเห็นคงรู้สึก ให้การแต่ว่า เป็นพูลเรือนชาวบางกอก พอมีอันจะกิน ที่มานี่มาเที่ยว แต่มีครุฑานิดเดียวที่จะขอมาเรียนได้เท้าเท่านั้น

พระยาครรชี

ชยบ กล ไปหาตัวเข้ามานี่ที่ถูก

(นายร้อยโทบางออกไปที่มุช พยักหน้าไปข้างนอก จึงมีตำรวจภูธร คน ๑ คุมตัว นายชั้น เข้ามาทางหลัง นายร้อยโท บาง กำกับ เข้ามาในห้อง นายชั้น แต่งตัวอย่างเก่ง ผุ้ฝ้ายว่างสีชมพู ผุ้งเท้า รองเท้า เสื้อ กีฬา สีชมพู หมวก สักกระหลาด ขาว ขอบแดง พอยเข้ามาถึงในห้อง คำนับ พระยาครรชี และ หัวเราะ)

พระยาครรชี

ข้ายชั้น ! หมายว่าใคร

๔๖

ชั้น

ผู้เดงขอรับ (พูดกับข้าราชการอื่น ๆ) ผู้น้องกว่า
ของเจ้าคุณครวี หรือถ้าจะพูดให้ถูก ก็ว่า น้องกว่า เก่า
เพาะท่านได้ทั้งพี่สาว ผู้เดียว เมื่อสามเดือน นี้เอง

พระยาครวี

ทำไมต้องมาโฆษณาที่นี่ด้วยก็ไม่รู้ ได้

ชั้น

ได้เท่าไม่ซึบหรือขอรับ ถ้าเข่นนั้น ผู้ขออภัยโทษ

พระยาครวี

เง็ง มีธุระ อะไร ก็พูดมา ถ้าจะมา ถือข้าเล่น เท่า นั้น ละก็
ให้หัวไป ข้ามีธุระ จะ ต้องจัด เตรียม การรับ เสีย -

ชั้น

(หัวเราะ) ยะ ๆ ยะ ๆ อย่างเหลือเกิน

พระยาครวี

ถ้ายังนี้ ข้าจะงั้น ท้อ

๕๗

ชั้น

ไม่ต้องเตรียมก็ได้ขอรับ (หัวเราะอีก)

พระยาศรี

ภงกการจะไร้ของเงิน

ชั้น

(หัวเราะ) เพราะการของผู้จังพุด ผูม豁ลเป็นตัว
การ ยะๆ ยะๆ

พระยาศรี

เป็นตัวการอย่างไร

ชั้น

ผูม เอง เป็นผู้ส่งโทรศัพท์มาจากปักน้ำโพ

พระยาศรี

ยะ ! ยะไนยะ

๔๘

ชั้น

ผู้เฒฯ เป็นผู้สั่งโทรเลขมา สั่งให้ เจ้าคุณ เตรียม การรับเลือก
เร็ว ทุ่ง อะไร ๆ ที่ จริง พะ องค์ ท่าน เลือก ลง เว่อ ล่อง ไป ปาก
น้ำ โพ แต่ เมื่อ เช้าน แล้ว

(ทุก คน พากัน ตกใจ นายนั้น เห็นได้ ช่อง ก็ ออก
เย็ด หนี้ ไปทาง หลัง ตัว วาง กุญแจ ตึ้ง ท่า จะ ไป นายสังข์ ยกมือ^ก
ห้าม ไว้)

สังข์

ชา ก่อน อย่า วุ่นวาย ไป เลย คุณ บาง จัดการ ให้ ไคร ตาม ไป
ถ้า ไม่ ไป ก่อ เหตุ อะไร ขึ้น อีก ก็ อย่า ไป ทิ้ง ไป กุญ ก็ ทิ้ง กว่า

พระยาครรช

เอ๊ะ ! ทำ ไม่ คุณ พุด เช่น นั้น

สังข์

ขอ ให้ ได้ เท้า ของ คุณ ให้ ดี หน่อย ด้วย เว่อง นี้ ถ้า เธอง แซ่
มาก น้ำ ก็ ฉะ ปั่ง อ้าย มาก เพราะ เรายัง แพ้ รู้ มัน เต็ม ตัว มัน ทำ

ເລື່ອງກາບໄມ້ມີທາງ ກຣະດົກ ທີ່ເດືອງວ່າ ຈະຈັບຕັ້ງນັ້ນກີ່ ຈະຕັ້ງພູ້ອັງ
ຈະພູ້ອັງມັນວ່າ ກຣະໄງ

ຂຸ້ນວິເຄຍ

ພູ້ອັງວ່າ ປລອມໂທຣເຊໄມ້ໄດ້ ຖ້າ

ສັງຫຼື

ທໍາໄມ ມັນ ຄົງ ຂໍ້ອໄກ ປລອມ ມາ ທ່ອງ ຂອງຮັບ

ພະຍາ ຄວ

ເປົ່າ ໄມໄດ້ ຄົງ ຂໍ້ອໄກ

ສັງຫຼື

ຝັ້ນ ! ຈະຈັບ ມັນ ຂ້ອນນັ້ນກີ່ ໄມ ດັນດັດ ເລື່ອແລ້ວ ຈະພູ້ອັງ ມັນວ່າ ກຣະ
ໄງ ພູ້ອັງວ່າ ມັນ ອລອກ ເງານ ເງາພາ ກັນ ບັດສະບັບ ເຫຼື ມັນໄປ ຖ້າ

ພະຍາ ຄວ

ຂອບກລ ! ຂອບກລ !

ร.ท. บาง

จะโปรดให้ผู้มีอำนาจทำอย่างไร

พระยาศรี

ถ้าจัดการให้มันชั่นรถไฟไปเลี้ยวได้จะเป็นดี

ร.ท. บาง

ขอรับ ผู้มีพิจารณาจัดการ (ออกไปทางหลัง ผล
สำรวจไปด้วย

พระยาศรี

ถ้ายังนั้นมันก็ทำลำหัวบ้างแค่นั้นแทนพี่สาวมันเท่านั้นเอง เลี้ยง
ที่มันจริง ๆ นะผ่าซิ

ถึงเช้า

ก็นึกว่า ซึ่งความรู้ไว้ก็แล้วกันขอรับ

ขุน อภัย

ผู้มีว่าแล้วไหมดี ดูมันอย่างไร ๆ อยู่

หลวง อุดม

แต่ถ้า จะไม่ เชื่อ โกรเลข เพื่อ ท่าน เด็กฯ มา ชิง ๆ เราก็ ยัง
เท่านั้น เอง

ขุน วิเศษ

ค้า หมาย ว่า เด็กฯ มา ชิง ๆ เรายังไม่ได้ เตรียม ไว้ ก็จะ ไม่ เรียบ
ร้อย ต่าง ๆ จะ พา กัน ถูก ขนาด บ้าน

ทองคำ

ชิง ขอ รับ ท่าน ยัง ขอ ยุ โกร ป อยู่ ด้วย

(อ้าย มัง ขอ กมา จาก ทาง ซ้าย)

มัง

นาย ให้ มาก ถาม ว่า ได้ เท็ว เมื่อ ไหร่ จะ เช้า ไป แต่ง ครัว

พระยาครี

อ้าย ชาติ หมา ! อ้าย กาก มัน ช ! ไป ให้ พั้น ! ไป ! (ໄລ ពະ ອ້າຍ ມັງ

บีด ม่าน